

INFORMATIEBROCHURE MAMMOTOOMBIOPSIE

WAAROM IS EEN BORSTBIOPSIE BELANGRIJK EN NUTTIG?

Een verandering in het borstklierweefsel zichtbaar op mammografie of echografie of een voelbaar knobbeltje kan verschillende oorzaken hebben.

Het is zeer moeilijk om door betasten (palpatie) van de borst het onderscheid te maken tussen een onschuldig, goedaardig knobbeltje en een kwaadaardig gezwel.

Het kan zelfs zijn dat mammografie en echografie geen zekerheid kunnen geven over de aard van het ontdekte letsel. Microscopisch onderzoek van het weefsel is dan de enige manier om betrouwbare informatie te verkrijgen over wat de weefselveranderingen veroorzaakt.

Om dit te doen zal de radioloog een weefselstaaltje nemen van de plaats in de borst waar de afwijkingen zichtbaar zijn: dit noemt men een biopsie.

Dit weefsel zal door de patholoog onderzocht worden om uit te maken of het gaat om een kwaadaardig of goedaardig gezwel.

De meest voorkomende letsels in de borst zijn goedaardig: het gaat hier meestal om cysten (holte gevuld met vocht) of knobbeltjes van goedaardige klier- en bindweefsel (fibroadenoom). Deze goedaardige veranderingen vergen meestal geen behandeling.

VROEGTIJDIGE DETECTIE VAN BORSTKANKER

Slechts een klein aantal van de afwijkingen in de borst zijn kwaadaardig. Kwaadaardige gezwellen kunnen ongecontroleerd groeien en kunnen zich uitbreiden in het omliggende gezonde weefsel.

Kwaadaardige cellen kunnen ook via de bloedstroom en de lymfevaten verspreiden en zo gezwellen op afstand veroorzaken (metastasen).

Door de verbeterde diagnostische onderzoeksmethoden en de evolutie van de behandelingen, is de kans op genezing van borstkanker duidelijk gestegen; dit wordt uitgedrukt in "5-jaars-overleving" cijfers.

Hoe vroeger de kanker wordt vastgesteld, hoe hoger de kansen op genezing zijn.

Eén van de tekens van kwaadaardige veranderingen in de borst zijn heel kleine verkalkingen, die we micro-calcificaties noemen.

MAMMOTOOM ONDER CONTROLE VAN BEELDVORMING

Mammotoom is een punctietechniek waarbij er weefselstaaltjes genomen worden uit het letsel onder geleiding van beeldvorming.

Voor het richten van de naald kan mammografie of echografie worden gebruikt. Mammografie wordt gebruikt als het gaat om micro-verkalkingen, echografie wanneer het gaat om knobbeltjes of andere onregelmatigheden die echografisch zichtbaar zijn. Door de precisie van de techniek kunnen hiermee zeer kleine afwijkingen worden gebiopsieerd.

Deze micro-verkalkingen kunnen ontstaan in het borstklierweefsel, de melkgangen of bloedvaten van de borst. Ze zijn te klein om voelbaar te zijn en kunnen alleen met mammografie betrouwbaar worden aangetoond. Micro-verkalkingen kunnen ook voorkomen op de plaats waar een kleine kanker ontstaat. Een biopsie kan in dergelijk geval nodig zijn voor het stellen van de diagnose.

Mammotoom vacuümbiopsie is een nieuwe methode om weefselstalen te nemen. De naald werkt met een vacuüm-aanzuiging en een 3 mm dikke, holle snijdende naald. De naald moet maar éénmaal worden ingebracht en kan rond haar as gedraaid worden voor het nemen van staaltjes in een bredere zone. Door het feit dat meerdere en grotere stukjes weefsel kunnen genomen worden is dit een nog betrouwbaarder manier om tot een zekerheidsdiagnose te komen.

De methode gebeurt ambulantly onder lokale verdoving en laat doorgaans weinig of geen inwendige of uitwendige littekens na.

ENKELE PRACTISCHE TIPS TER VOORBEREIDING OP MAMMOTOOMBIOPSIE

1. Bij gebruik van bloedverdunnende medicatie moet de behandelende arts gecontacteerd worden om te weten of de medicatie tijdelijk moet gestopt worden of niet.
2. Bij gebruik van Aspirine of Plavix hoeft de medicatie niet gestopt te worden, doch er kan gemakkelijk een blauwe plek gevormd worden.
3. Voor de mammotoombiopsie wordt nog een afspraak bij ons gemaakt indien de mammografie en echografie niet bij ons werd uitgevoerd. Het is zeer belangrijk dat de **mammografische opnamen en echografie voor inzage worden meegebracht**. Indien noodzakelijk worden er dan nog 1 of 2 bijkomende opnamen uitgevoerd als voorbereiding op de mammotoombiopsie.
4. Gebruik geen deodorant de dag van het onderzoek. Deodorant kan microverkalkingen in de borst nabootsen wat het onderscheid met de te biopsieren microverkalkingen bemoeilijkt.

5. De verpleging en/ of radioloog verwittigen in geval van gekende allergie aan medicatie zoals vb verdovingsmiddel of ontstmettingsmiddel.

MAMMOTOOM ONDER MAMMOGRAFISCHE GELEIDING

Voor een dergelijke procedure wordt een speciaal mammografie apparaat gebruikt, waarbij de patiënt op de buik ligt en het mammofoon-apparaat onder de onderzoekstafel geplaatst is. De borst wordt in het apparaat wat samengedrukt en precies op de juiste plaats gehouden. Met de computer wordt de exacte plaats en diepte van het letsel berekend op 2 opnames met verschillende invalshoek (stereotaxie).

Na de huidontsmetting wordt onder lokale verdoving een kleine opening van 4-5 mm gemaakt in de huid waardoor de naald wordt ingebracht tot op de exact berekende plaats. Via de naald wordt dan weefsel aangezogen, weggesneden met het roterende mesje van de naald en via de aanzuiging worden de staaltjes naar buiten gebracht en opgevangen. De procedure neemt in totaal ongeveer 40 à 60 minuten in beslag.

De procedure verloopt in de meeste gevallen volledig pijnloos. Het sneetje in de borst wordt met hechtpleisters (Steristrips) verbonden na de punctieplaats een 10-tal minuten afgeduwd te hebben om nabloeden te voorkomen. Daarna wordt meestal een klein drukverband aangebracht voor 24 uur. Uitzonderlijk kan er een kleine inwendige bloedstorting voorkomen, waarvoor doorgaans niets moet worden gedaan. Een onschuldige “blauwe vlek” kan optreden ter hoogte van de punctieplaats, en is meestal veroorzaakt door de lokale verdoving. Op de plaats van de punctie kan tijdelijk een lichte zwelling of verharding optreden. Bij pijn mogen pijnstillers genomen worden.

Na de biopsie kan de patiënt naar huis en de normale activiteit hernemen; gedurende de eerste 24 uur worden zware inspanningen of sportbeoefening vermeden.

Bij toename van de zwelling of klachten dient de dienst medische beeldvorming of de behandelende arts te worden gecontacteerd.

PLAATSEN VAN EEN OPERATIE-CLIP

Via de naald kan op het einde van de procedure een 2 mm grote metaalclip in de borst worden achtergelaten om zo de zone van biopsie op latere controleopnames aan te duiden. In geval van kwaadaardigheid kan zo de exacte plaats van het kwaadaardig weefsel worden teruggevonden bij de operatie. De clip is veilig en kan niet gevoeld worden.

WANNEER KUN JE HET RESULTAAT VERWACHTEN ?

Het laboratoriumonderzoek van het weefsel neemt ongeveer 3-4 dagen in beslag. Gewoonlijk zal uw verwijzende arts u hierover inlichten.

Bij een gunstig resultaat zal meestal een regelmatige controle worden voorgesteld.

Bij de diagnose van kanker zal uw verwijzende arts, in samenspraak met een team van specialisten en verpleegkundigen, met u de behandeling bespreken en u met raad en daad bijstaan.